

Základní škola Otokara Březiny Počátky,
okres Pelhřimov
Komenského sady 387, 394 64 Počátky

Školní družina

Školní vzdělávací program
pro školní družinu

Škola základ pro život

Obsah

Obsah	2
1. Identifikační údaje.....	3
2. Charakteristika školní družiny	4
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	7
3.1. Cíle zájmového vzdělávání	7
3.2. Formy zájmového vzdělávání	8
3.3. Délka zájmového vzdělávání	9
3.4. Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.5. Průřezová témata.....	11
3.6. Obsah a časový plán zájmového vzdělávání.....	13
4. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání.....	15
5. Podmínky pro činnost zájmového vzdělávání	16
5.1. Materiální podmínky.....	16
5.2. Personální podmínky.....	16
5.3. Ekonomické podmínky	17
6. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	18
7. Evaluace	19
8. Vnitřní řád školní družiny	20
Přílohy.....	26

1. Identifikační údaje

**Základní škola Otokara Březiny, Komenského sady 387,
394 64 Počátky, e-mail: zs@pocatky.cz, tel. 561 034 916,
IČ: 75 000 814, DIČ: CZ75000814,
web: <http://www.zspocatky.cz>**

Školní družina

Školní vzdělávací program
Název ŠVP: Škola základ pro život

Ředitel ZŠ: Mgr. Jaroslav Blažíček

Zástupce ředitele ZŠ: Mgr. Roman Šohaj

Vedoucí ŠD: Bc. Naděžda Bouzková

Zřizovatel: Město Počátky, Palackého náměstí 1, 394 64 Počátky

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2007

Číslo jednací: ZŠ Poč. 230/2007

2. Charakteristika školní družiny

Úvod

Děti vnímají svět kolem sebe a začínají se v něm orientovat. Poznávají přírodu, všímají si vztahů mezi lidmi, chtějí poznávat a tvořit. Při řešení hravých úkolů, jejich dokončování a obměňování pocítují radost. Ta je prvním krůčkem k úspěchu. Touží po něm každý, kdo pracuje s dětmi. Úspěch znamená vidět rozzářené oči, úsměv na tváři, slyšet veselé a hlasité povzbuzování, tleskání, pískání. Úspěch je obrovská odměna, které můžeme dosáhnout jen tehdy, když budeme dětem nablízku, budeme s nimi rozmlouvat, naslouchat jim a vnímat to, co nám sdělují slovy, mimikou, gesty i pohledem.

Základním prostředkem ve školní družině je hra, která přináší kladné emoce a navozuje nové zážitky. Hravost, dobrovolnost, postup od jednoduchého ke složitějšímu – to jsou některé základní body, které budeme v zábavné formě nabízet.

Provoz ŠD je rozvržen tak, aby vyhovoval potřebám dětí i rodičů. Vzdělávání probíhá v průběhu školního roku. Přes letní prázdniny je provoz uzavřen.

Do ŠD jsou děti přijímány na základě řádně vyplněného a odevzdaného zápisního lístku. Na každém zápisním lístku musí být mimo jiné uvedeno, jak bude dítě ze školní družiny odcházet (v doprovodu rodičů, sourozenců nebo zda bude odcházet samostatně).

Činnost školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která jí odlišují od školního vyučování.

Cílem výuky ve školní družině je efektivně využívat volný čas dětí. Rozvrh činností je sestaven tak, aby vyhovoval požadavkům duševní hygieny – střídání klidných a pohybově náročných činností, práce a odpočinku, organizovaných a spontánních činností. Kromě těchto aktivit pořádáme pro děti vědomostní soutěže, zábavné soutěže, ale také sportovní hry. Minimálně jednou měsíčně je pro děti nachystána mimořádná celodružinová zájmová činnost. Dvakrát ročně pak zařazujeme činnost mimoškolní, formou zážitkové pedagogiky.

Režim musí vytvářet dobré podmínky pro uskutečňování výchovných záměrů pedagogů. Přitom je nezbytné, aby vyhovoval i potřebám a zájmům dětí a respektovat jejich věkové zvláštnosti.

Ve ŠD se uskutečňují činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové, sebeobslužné, společensky prospěšné a probíhá příprava na vyučování.

Činnost ŠD je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy.

Formy zájmového vzdělávání vycházejí z vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Školní družina:

- ◆ je důležitý partner rodičů a školy,
- ◆ plní vzdělávací cíle,
- ◆ rozvíjí specifické nadání dětí,
- ◆ pomáhá dětem překonávat jejich handicapy,
- ◆ má důležitou roli v prevenci sociálně patologických jevů,
- ◆ rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence,
- ◆ vytváří příjemné a tvůrčí prostředí plné pohody,
- ◆ příznivé sociální klima – vede žáky k otevřenosti, toleranci, uznání spolupráci a ochotě pomoci druhému,

- ◆ respektuje potřeby jedince i jeho osobní problémy a zájmové činnosti vždy vychází ze zájmu účastníků zájmového vzdělávání,
- ◆ žáci se učí poznávat naši kulturu, diskutují také o kulturách zemí, ze kterých žáci pocházejí, cílem je dobře se poznat, pochopit jeden druhého, své odlišnosti i podobnosti,
- ◆ dozvědět se něco o slušném chování, a to ve škole i mimo ní,
- ◆ družina včas informuje žáky i jejich rodiče o činnostech ve školském zařízení.

Pravidelné činnosti – jsou dány týdenní skladbou zaměstnání a představují zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Velikost a vnitřní organizace školní družiny

Školní družiny se nacházejí v areálu základní školy. Pro své činnosti využívají tři samostatné místnosti. Dvě jsou umístěny v přízemí u hlavního vchodu a jsou propojeny kabinetem. Třetí místnost je v budově I. stupně ZŠ. Kromě třech prostorných tříd slouží dětem ze ŠD vlastní sociální zařízení. K tělovýchovným a pohybovým aktivitám je využívána blízká tělocvična, nebo sportovní hala, do které vede spojovací chodba ze školy. Při příznivém počasí navštěvujeme pravidelně i sportovní hřiště, náležící k budovám školy. K upevňování základů rodinné výchovy a správných stravovacích návyků jsou využívány prostory školní jídelny, případně cvičná kuchyňka.

Ve ŠD pracují tři vychovatelky. Jednotlivá oddělení jsou věkově smíšená (např. 1. - 3. ročník a 2. - 4. ročník). Žáci z 5. ročníku jsou děleni rovnoměrně mezi stávající oddělení.

Provozní doba ŠD

Ranní družina funguje od 6.00 do 7:45 hodin, odpolední družina od 11.30 do 16.05 hodin.

Do školní družiny přicházejí žáci prvních a druhých tříd po skončení 4 vyučovací hodiny pod vedením učitelek. Ostatní třídy končící později dochází samostatně do školní družiny a pod vedením vychovatelky odchází na oběd do školní jídelny.

Provoz školní družiny končí v 16.05 hodin.

Organizace vzdělávání

Denní podstatou pedagogické práce ve školní družině je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci. Snažíme se vnímat celou osobnost žáka a získávat jej k aktivní spolupráci. Předáváme nové poznatky a snažíme se vést žáky k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí. Usilujeme, aby výsledkem byla pohoda a prožitek žáků, jejich zaujetí pro činnost a radostné prožití pobytu ve školní družině. Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, aby se zapojovaly do organizace činnosti a přitom pracovaly svým tempem. Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí.

Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení

- ◆ Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni družiny. Provádí je vychovatelka. Analyzuje, vyhodnocuje podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotí, nakolik jsou naplňovány výchovně vzdělávací cíle. Sleduje individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.

- ◆ Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele školy vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

Závěr

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Snažíme se je oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají.

Dáváme možnost si vybrat a nehodnotíme osobnost žáka, ale jeho výkon. Abychom svěřeným dětem lépe rozuměli, stačí si představit, že jsme žákem, který slyší naše slova.

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte.

Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace, se smyslem pro zodpovědnost.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Cíle zájmového vzdělávání

Činnost ŠD vychází z pedagogiky volného času, připravuje jedince pro život a rozvíjí jeho osobnost, aby byl vybaven poznávacími, sociálními způsobilostmi, mravními hodnotami, pro výkon povolání, získávání informací, učení v průběhu celého života, posilování komunikačních dovedností a komunikační kompetence, která vede k rozvoji verbální i neverbální komunikace dětí. Nedílnou součástí je rozvoj dovedností naslouchat druhým, porozumět slyšenému, vybírat podstatné informace.

Naše činnost se zaměřuje na tyto základní oblasti:

Cílem naší práce je snaha o vytvoření místa:

- ◆ pro zájmové využití dětí,
- ◆ pro odpočinek dětí po vyučování,
- ◆ pro přispění k cílenému ovlivňování jejich volného času,
- ◆ pro rozvoj tvořivosti,
- ◆ pro posilování sebevědomí,
- ◆ pro radost,
- ◆ pro multikulturní výchovu,
- ◆ pro komunikaci vychovatelek a rodičů.
- ◆ kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování,
- ◆ osvojit si takové názory, schopnosti a dovednosti, které umožní dítěti dobře zvládnout současný i budoucí život

Výchova ke zdravému životnímu stylu:

- ◆ seznámení žáků s režimem a provozem ŠD
- ◆ výchova ke správným hygienickým návykům, pitný režim
- ◆ výchova k odpovědnosti za svoji osobu, zdraví a dodržování osobní hygieny
- ◆ posilování tělesné zdatnosti a otužování
- ◆ rozvíjení citové schránky osobnosti a citové vazby

- ◆ udržování pořádku v prostorách školy, školní družiny a okolí

Posilování komunikačních dovedností – člověk ve společnosti:

- ◆ rozvoj slovní zásoby, kultivace slovního i mimoslovního projevu
- ◆ schopnost vyjádřit se a naslouchat
- ◆ uplatnění se v kolektivu
- ◆ vytvoření základu estetického vztahu k životu, ke kultuře a umění

Odpovědnost za své chování

- ◆ rozvoj schopností a dovedností vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky
- ◆ rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a změnám
- ◆ pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- ◆ důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- ◆ posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí

- ◆ vypořádání se se stresem
- ◆ řešení životních situací
- ◆ vést ke vzájemné toleranci v kolektivu,
- ◆ rozvíjet kamarádství, vést ke komunikaci,
- ◆ formou sociálních a komunikačních her správně řešit konfliktní situace,
- ◆ vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy
- ◆ rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Poznání sebe samého a uplatnění ve skupině – člověk jako jedinec

- ◆ rozvoj pozitivních citů žáka ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)
- ◆ kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí a posilovat pozitivní myšlení
- ◆ objektivní hodnocení každého žáka
- ◆ vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- ◆ usměrňovat temperament, postoje a hodnoty

Formování životních postojů

- ◆ vytváření společensky žádoucích hodnot
- ◆ vytváření základů právního vědomí, úcty, porozumění a tolerance
- ◆ schopnost a ochota pomoci
- ◆ posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- ◆ prevence sociálně patologických jevů – drogy, alkohol, kouření
- ◆ delikvence
- ◆ virtuální drogy
- ◆ šikanování, vandalismus
- ◆ násilné chování, rasismus
- ◆ chápat podobnost a odlišnost lidí a pochopit rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání
- ◆ připravovat jedince pro život a rozvíjet jejich osobnost,
- ◆ vybavit je poznávacími a sociálními způsobilostmi,
- ◆ vybavit je mravními hodnotami pro osobní život,
- ◆ vybavit je pro výkon povolání,

Nacházení nových vazeb v souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

- ◆ možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně – vzdělávací práce ŠD

- ◆ přinášet nové podněty a poznatky

Věkové individuální zvláštnosti dětí

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj.

Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich problému s rodiči a se školou.

Metodické plány pak tvoří každá vychovatelka pro své oddělení a danou věkovou skupinu.

3.2. Formy zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání lze uskutečňovat zejména těmito formami:

1. **Příležitostná** výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost v prostorách školní družiny, na vycházkách, školním hřišti, tělocvičně apod. Jsou to významnější akce, které nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností, např. besídky, vystoupení žáků, výlety, karnevalové rejdní, sportovní soutěže, 2x ročně mimoškolní akce. Především se jí účastní přihlášení žáci k docházce do ŠD, ale i rodinní příslušníci či další zájemci.
2. **Pravidelná** výchovná, vzdělávací a zájmová činnost – je dána týdenní skladbou zaměstnání, projevuje se v každodenní činnosti přihlášených žáků v oddělení ŠD.
3. **Průběžná činnost** - rozvíjí osobnost žáka, umožňuje žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání.
4. **Spontánní činnosti** - klidové po obědě, při pobytu venku, po organizované části má následovat možnost spontánních her, spontánní činnosti ranních a koncových družin. Řízení a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují. Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, zájmových a rekreačních činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování a učí je společensky prospěšným činnostem.
5. **Odpočinkové činnosti** – aktivní odpočinek ve smyslu klidových činností, mají odstranit únavu, zařazuje se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají, a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na podložce, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti, volné kreslení, stolní a společenské hry apod.
6. **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu, vždy je přizpůsobena zájmu dítěte a nabízí rozmanité možnosti. Činnost může být organizována pro vybrané žáky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog.
7. **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil a odstranění únavy po vyučování, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky, probíhá pokud možno venku v přírodě. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
8. **Příprava na vyučování** - zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů); **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD, např. didaktické hry, tematické vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy a další činnosti, které upevňují či rozlišují poznatky, které žáci získali ve školním vyučování.
9. **Společensky prospěšné činnosti** – jsou zaměřeny na upevňování hygienických návyků (stolování, osobní hygiena, péče o osobní věci), na společné kolektivní úkoly jako je péče

o čistotu prostor ŠD, její výzdobu, péče o květiny, obměny nástěnky apod.

3.3. Délka zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání probíhá od září do června.

Časový plán probíhá v ročních cyklech. Pokud se daná zájmová činnost osvědčí a žáci o ni mají zájem, pokračuje i v dalším období.

V době řádných prázdnin v průběhu školního roku je zajišťován provoz ŠD pouze v případě, kdy počet přihlášených žáků je vyšší než deset. Stejný postup probíhá i v době hlavních prázdnin. Provoz školní jídelny není zajištěn, obědy si přihlašuje každý účastník sám.

Po projednání se zřizovatelem se činnost v době prázdnin pro malý zájem většinou přerušuje.

V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny zajištěna s případným omezením podle pokynů hygienika.

ŠVP je tvořen na jeden vzdělávací cyklus (na 5 let), po 2 letech je možné provést úpravy.

Čas	Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
6:00 – 7:45	Odpočinkové a rekreační činnosti Individuální hry, odpočinek, relaxace, příprava na vyučování				
11:30 – 12:30	Hygiena, oběd, četba na pokračování				
12,30 – 14,00	Zájmové činnosti + pobyt venku Řízené zaměstnání – výchovy: pracovní, výtvarná, hudební, sportovní, přírodovědná				
14,00 – 15,00	Pohybové a zájmové hry, příprava na vyučování				
15,00 – 16,05	Individuální zaměstnání dle výběru dětí, svačina, relaxace				

Výchovný program je denně přizpůsoben rozvrhu, počasí a zájmu dětí.

3.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence

Školní družina navazuje a dále rozvíjí u každého dítěte kompetence v programu školního vzdělávání.

Dlouhodobý proces, souhrn dovedností, schopností, vědomostí a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do ŠD. Protínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání. Klíčové kompetence reprezentují v současném vzdělávání cílovou kategorii vyjádřenou v podobě výstupů. V kurikulárních dokumentech jsou obecně formulovány jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince.

- ◆ **Kompetence k učení:** učí se s chutí, dokončuje práci, klade si otázky a hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení. Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a učivo si osvojuje hravou a nenásilnou formou. Poznává smysl a cíl učení, posuzuje vlastní pokrok,

- učí se kriticky hodnotit výsledky svého učení.
- ◆ **Kompetence k řešení problémů:** všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické a empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje. Vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky a nenechá se odradit případným nezdarem a hledá konečné řešení,
 - ◆ **Kompetence komunikativní:** ovládá řeč, vyjadřuje myšlenky, otázky, odpovědi a sdělení vhodně formuluje větami, komunikuje bez ostychu a kultivovaně s dospělými i vrstevníky. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
 - ◆ **Kompetence sociální a personální:** samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, záměrné ubližování, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
 - ◆ **Kompetence činnostní a občanské:** učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i jiných, chová se odpovědně. Dbá na osobní zdraví své i druhých, učí se respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní i historické dědictví, učí se chápat základní ekologické požadavky a environmentální problémy.
 - ◆ **Kompetence pracovní:** žák používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, učí se plnit povinnosti, závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky, učí se přistupovat k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany zdraví svého i druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
 - ◆ **Kompetence k trávení volného času:** orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.
 - ◆ **Požadavky na volný čas:** požadavky pedagogického ovlivňování volného času, vychovatelka navozuje a motivuje činnosti.
 - ◆ **Požadavek dobrovolnosti:** všechny činnosti by měly být přiměřené věku dětí a jejich momentálnímu stavu, děti by je měly vykonávat dobrovolně na základě zájmu a motivace.
 - ◆ **Požadavek zajímavosti a zájmovosti:** využívat jiné postupy a náměty, než které mají ze školy, pestrá skladba zaměstnání.
 - ◆ **Požadavek aktivity:** činnosti volit tak, aby v nich mohly být děti přiměřeně úspěšné, podílení se na přípravě činnosti, realizaci v hodnocení a sebehodnocení.
 - ◆ **Požadavek citlivosti a citovosti:** činnosti by měly dětem přinést kladné emoce – pochvaly, radost z objevování, či překonávání překážek.
 - ◆ **Požadavek seberealizace:** kladné hodnocení, prostřednictvím činnosti v odděleních si žáci vytvářejí žádoucí sociální kontakty.

3.5. Průřezová témata

OSV - Osobnostní sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- ◆ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- ◆ poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- ◆ odpovědnost za své chování, sebekontrola, sebeovládání, vybírat bezpečná místa pro hry
- ◆ výchova ke zdravému životnímu stylu (správné stravovací návyky, pitný režim, hygienické

návyky, odpovědnost za pořádek a svoje věci)

Sociální rozvoj

- ◆ vzájemné poznávání dětí, podobnost a odlišnost lidí, rozdíly v myšlení a jednání
- ◆ poznávání lidí, formování životních postojů, úcta, porozumění, tolerance, schopnost a ochota pomoci,
- ◆ prevence sociálně patologických jevů
- ◆ posilování komunikačních dovedností, řeč těla, zvuků, slov- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- ◆ dovednost odstoupit od vlastního nápadu a podřídit se, rozvíjet cizí myšlenku, pozitivní myšlení

Morální rozvoj

- ◆ různé typy problémů a sociálních rolí a jejich řešení, důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- ◆ umět hodnotit chování své i ostatních, neočekávat protislužbu, respektovat druhé, být spravedlivý, odpovědný, spolehlivý

VDO - Výchova demokratického občana

- ◆ rodina, škola, školní družina, obec, stát, principy demokracie, příbuzenské vztahy, vztahy mezi dětmi, soužití, pravidla slušného chování, pochopit význam pravidel, řádu a práv
- ◆ základní lidská práva a práva dítěte, oslovení křestním jménem mezi dětmi
- ◆ demokratické rozhodování mezi dětmi, možnost volby
- ◆ plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, uvědomit si svá práva i práva druhých, spravedlnost, řád a morálka

EGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- ◆ rodinné příběhy, regionální pověsti a báje, zážitky a zkušenosti z jiných zemí, život dětí v jiných zemích
- ◆ naše vlast a Evropa, Evropa a svět, státní a evropské symboly, zážitky z cest a zahraniční dovolené
- ◆ Evropská unie a řešení problémů dětí a mládeže

MKV - Multikulturní výchova

- ◆ jedinečnost každého člověka, člověk jako součást etnika, respektování zvláštností různých etnik (ve škole, obci, ve státě)
- ◆ spolupráce, tolerance, solidarita, slušné chování bez ohledu na kulturní a sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost
- ◆ rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin, odlišné vnímání světa
- ◆ specifické rysy jazyků, jejich rovnocennost a vzájemné obohacování, potřeba ovládat cizí jazyk jako nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání
- ◆ naše město, změny v přírodě, ochrana přírodních zdrojů, odpady, kultura, náš životní styl, aktuální ekologický problém a jeho řešení

EMV - Environmentální výchova

- ◆ využívání přírody k relaxaci, k hrám, ke sportování, poznávání přírody a její ochrana, les, pole, vodní zdroje, moře a tropický deštný prales, lidské sídlo-město-vesnice, kulturní krajina
- ◆ voda, ovzduší a půda ochrana a co můžeme udělat my, ochrana biologických druhů, šetření

- energiemi
- ◆ životní prostředí a zemědělství, životní prostředí a doprava, životní prostředí a průmysl, odpady a hospodaření s odpady
- ◆ naše město, změny v přírodě, ochrana přírodních zdrojů

MV - Mediální výchova

- ◆ pěstování kritického přístupu k reklamě, nenechat se ovlivnit, hledání základního obsahu v textu, ve zprávě
- ◆ různé typy sdělení, rozdíl mezi reklamou a pravdivou zprávou
- ◆ rozdílné zprávy, texty pro děti, dospívající, dospělé, zprávy pro různé časopisy a noviny
- ◆ rozvoj schopnosti mít a vyjádřit svůj názor, nenechat se ovlivňovat
- ◆ vliv médií na život a chování člověka i společnosti, role filmu, televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti
- ◆ správné vyjadřování, vhodná sdělení, tvorba mediálního sdělení
- ◆ vytváření zpráv ve skupinách podle věku, komunikace a spolupráce v týmu, rozdělení úkolů

3.6. Obsah a časový plán zájmového vzdělávání

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Jsou inspirovány kapitolou RVP pro první stupeň „Člověk a jeho svět“

Člověk a jeho svět

1. Dítě a příroda

Charakteristika

- ◆ pozitivní vztah k přírodě
- ◆ význam životního prostředí
- ◆ odpovědný postoj k životnímu prostředí

Cíle

- ◆ porozumění zákonitostem přírodních procesů
- ◆ objevování přírody (fauna, flora)
- ◆ povědomí o vlivu člověka na životní prostředí

2. Dítě a společnost

Charakteristika

- ◆ rozvoj platného začlenění dítěte do společnosti
- ◆ rozvoj kulturně společenských návyků (pozdrav, tradice)
- ◆ povědomí o jiných kulturách a národnostech
- ◆ povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- ◆ schopnost žít ve společnosti – přizpůsobit se, respektovat řád, spolupracovat
- ◆ rozvoj kulturně estetických dovedností (hudební, výtvarné, dramatické)

Cíle

- ◆ poznávání pravidel společenského soužití
- ◆ rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat, spolupodílet se
- ◆ respektování lidí s handicapem
- ◆ rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- ◆ rozvoj schopnosti aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- ◆ vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- ◆ seznamování se světem lidí, kultury a umění
- ◆ osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

3. Dítě a svět

Charakteristika

- ◆ rozvoj vztahu k přírodě a okolí
- ◆ vztah k místu, ve kterém dítě žije
- ◆ orientace v okolním prostředí
- ◆ povědomí o okolním světě a jeho dění
- ◆ poučení o nebezpečných situacích a předmětech (nebezpečné předměty, zvířata, rostliny, lidé)

Cíle

- ◆ seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- ◆ rozvíjení úcty k životu ve všech jeho formách
- ◆ pozorování blízkého okolí a života v něm
- ◆ poučení o možných nebezpečných situacích
- ◆ hry a aktivity na téma dopravy
- ◆ poznávání přírodního okolí
- ◆ sledování rozmanitostí a změn v přírodě

4. Dítě a zdraví

Charakteristika

- ◆ rozvoj tělesné stránky dítěte
- ◆ vnímání těla (pojmenování jednotlivých částí)
- ◆ rozvoj pohybu a smyslů
- ◆ vytváření zdravých životních návyků a sebeobslužných činností
- ◆ podpora fyzické pohody
- ◆ zlepšování tělesné zdatnosti
- ◆ podpora pohybových dovedností
- ◆ zdravé životní návyky a postoje
- ◆ tolerance lidí s postižením

Cíle

- ◆ rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- ◆ rozvoj a užívání všech smyslů
- ◆ rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- ◆ rozvoj sebeobslužných činností (osobní hygiena, stolování, úklid)
- ◆ vytváření zdravých životních návyků
- ◆ udržování pořádku v osobních věcech a ve školních potřebách
- ◆ předcházení úrazům (jak vyhledat pomoc, tísňové linky policie, hasičů, záchranné služby)
- ◆ pohybové a tělovýchovné aktivity (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení, míčové hry)
- ◆ osvojování si zdravého životního stylu (pohyb, zdravé stravování, pitný režim)
- ◆ činnosti odpočinkové a relaxační
- ◆ konstruktivní a grafické činnosti
- ◆ hudební a hudebně pohybové hry

4. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Podmínky přijetí žáků do ŠD

- ◆ Činnost ŠD je určena zejména žákům prvního stupně naší školy.
- ◆ Volnočasové aktivity jsou založené převážně na dobrovolnosti účastníků.
- ◆ Přihlašování a odhlašování žáků ze školní družiny je prováděno na základě písemných

- žádostí rodičů žáka.
- ◆ Rodiče žáka vyplní zápisní lístek v prvním týdnu nového školního roku, případně i v jeho průběhu.
 - ◆ O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy.
 - ◆ ŠD je v provozu před začátkem vyučování a v odpoledních hodinách po jeho ukončení.
- ◆ **Provozní doba školní družiny**
6,00 hod. - 7,45 hod. (ranní provoz)
11,30 hod. - 16,05 hod. (odpolední provoz)
- ◆ V průběhu zájmové činnosti jsou žáci rozděleni do tří oddělení.
 - ◆ Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků. V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením.
 - ◆ Činnost školní družiny i zájmových kroužků je ukončena k 30. 6. školního roku.
 - ◆ Rodiče žáky do školní družiny přihlašují odevzdáním řádně vyplněného zápisního lístku, kde prokazatelně informují o době příchodu a odchodu žáků ze školní družiny.
 - ◆ Pro přijetí žáků do školní družiny postupujeme podle vypracovaného kritéria pro přijímání žáků.
 - ◆ V případě příznivého počasí si rodiče vyzvednou děti buď do 13.00 hodin, nebo poté v 14.00 hodin, aby nebyl narušen chod ŠD.

Podmínky předčasného ukončení zájmového vzdělávání

- ◆ Předčasně mohou ukončit docházku do školní družiny pouze zákonní zástupci dítěte a to písemnou formou. Na základě toho je žákovi ukončena docházka v třídní knize. Doklad o ukončení zájmového vzdělávání není vydáván. Na základě písemné žádosti rodičů je žák vyřazen písemně v třídní knize oddělení, které navštěvoval.
- ◆ **Omluvu** nepřítomnosti žáka ve ŠD, odchylky od docházky uvedené na zápisovém lístku, pokud má dítě odejít s jinou osobou, než je obvyklé, sdělí rodiče **písemně!**

Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

Podpůrná opatření:

- ◆ Individuální přístup podle stupně a charakteru postižení.
- ◆ Podpora pro žáka - tlumočnick do českého znakového jazyka, přepisovatel pro neslyšící, průvodce pro orientaci v prostoru, osobní asistent nebo přítomnost další osoby.
- ◆ Přizpůsobení organizace volnočasových aktivit, prostorového uspořádání, délka zájmové činnosti, střídání zájmových aktivit a odpočinku, uzpůsobení počtu žáků ve třídě nebo skupině.....

5. Podmínky pro činnost zájmového vzdělávání

5.1. Materiální podmínky

Školní družiny se nacházejí v areálu základní školy a pracují zde 3 vychovatelky. Pro své

činnosti využívají tři samostatné místnosti, které jsou určeny pouze pro školní družinu. I. a II. oddělení je v přízemí 2.stupně vedle jídelny, III.oddělení se nachází v budově pro I.stupěň ZŠ. Školní družinu navštěvují žáci 1. - 5. ročníků. Oddělení jsou věkově smíšená (např. 1. - 3. ročník a 2. - 4. ročník). Žáci z 5. ročníku jsou děleni rovnoměrně mezi stávající oddělení.

Prostory ŠD odpovídají hygienickým, bezpečnostním i estetickým kritériím.

Účastníci zájmového vzdělávání se podílí na výzdobě svých oddělení a chodeb a prezentují zde výsledky své tvořivosti.

Prostory ŠD tvoří tři samostatné místnosti. Ranní družina probíhá pouze v odděleních I.a II. Vybavení všech oddělení je přizpůsobeno pro potřeby mimoškolních aktivit. Je zde rozmanitý výběr stolních společenských her, knih, časopisů, stavebnic a hraček. Dále bohatá nabídka výtvarných potřeb, televize, DVD přehrávač, X-box a CD přehrávač. Vybavení hračkami a dalšími pomůckami je průběžně doplňováno. Dětem je v blízkosti ŠD k dispozici vlastní sociální zařízení.

K tělovýchovným a pohybovým aktivitám je využívána blízká tělocvična, nebo sportovní hala, do které vede spojovací chodba ze školy. Při příznivém počasí je k dispozici sportovní hřiště, náležící k budovám školy. K upevňování základů rodinné výchovy a správných stravovacích návyků jsou využívány prostory školní jídelny, případně cvičná kuchyňka.

5.2. Personální podmínky

Personální a pedagogické zajištění

Ve ŠD pracují tři vychovatelky, které splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost, jednají v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných kurzů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD.

V případě onemocnění učitele jsou vychovatelky schopny jej zastoupit ve vyučování.

Profil vychovatelky:

- ◆ má vřelý vztah k žákům a dokáže ho projevovat,
- ◆ umí vytvořit příznivé sociální klima,
- ◆ umí vést různé zájmové aktivity přiměřené věku účastníků,
- ◆ umí vzbuzovat zájem o zájmovou činnost,
- ◆ podporuje rozvoj žáků, jejich pozitivní stránku osobnosti a zdravé sebevědomí,
- ◆ má právní vědomí,
- ◆ zná bezpečnostní předpisy pro práci v zájmovém vzdělávání,
- ◆ je iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech, které motivuje, navozuje přímo nebo nepřímo, řídí a hodnotí,
- ◆ probouzí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci,
- ◆ během celého pedagogického působení rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků,
- ◆ má zdravé sebevědomí, sebejistotu, schopnost být sama sebou, přizpůsobit se životu v sociální skupině,
- ◆ odborné pedagogické vzdělání, vysokoškolské, střední s maturitou se zaměřením na vychovatelství,
- ◆ povinností vychovatele je dále se sám sebevzdělávat, a to buď v akreditovaných kurzech, nebo samostudiem.

5.3. Ekonomické podmínky

Příspěvek školní družině na částečnou úhradu neinvestičních nákladů činí 120,- Kč měsíčně za jedno dítě. Tato částka platí i pro každé další dítě v případě docházky sourozenců do školní družiny.

Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok a je splatná půlročně. 600,- Kč v září a 600,- Kč v únoru, vždy do 15.dne v měsíci. Platby přijímá vedoucí vychovatelka v hotovosti od rodičů, nebo samotných žáků ŠD (o zaplacení vydává pokladní stvrzenky). Vedoucí vychovatelka pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti s ekonomkou školy. Pokud jsou rodiče v prodlení s placením, jedná s nimi.

Další podmínky úplaty viz. Vnitřní řád ŠD.

Ve ŠD se vede tato dokumentace:

- a) evidence přijatých dětí (zápisové lístky pro pravidelnou docházku do ŠD, jejichž, součástí je sdělení rodičů o rozsahu docházky a způsobu odchodu dítěte)
- b) třídní knihy jednotlivých oddělení, docházkový sešit
- c) celoroční plán činnosti
- d) vnitřní řád ŠD, rozvrh činnosti
- e) kniha úrazů

6. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- ◆ Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody.
- ◆ Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje škola vždy nejméně jedním zaměstnancem školy – pedagogickým pracovníkem.
- ◆ Všichni žáci se chovají při pobytu ve školní družině i mimo školní družinu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není dovoleno v době mimo činnost zdržovat se v prostorách školní družiny, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobitou osobou.
- ◆ Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní družině nebo mimo školní družinu při akci pořádané školní družinou žáci hlásí ihned vychovatelce nebo pedagogickému dozoru.
- ◆ Vychovatelky školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede vychovatelka záznam do třídní knihy.
- ◆ Všichni zaměstnanci školní družiny jsou povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- ◆ Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob nebo jiné závady technického rázu nebo nedostatečné zajištění budovy, je

jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře.

- ◆ Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.
- ◆ Pedagogičtí a provozní zaměstnanci školní družiny nesmí žáky v době dané rozvrhem činnosti ŠD bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotné posílat k lékaři atd. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti školní družiny.
- ◆ Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje školní družina vždy jedním zaměstnancem – pedagogickým pracovníkem.
- ◆ Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna,...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.

7. Evaluace

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP se zabývá:

- ◆ činností družiny jako specifického školského zařízení,
- ◆ prací jednotlivých oddělení družiny,
- ◆ působením činností a vychovatelek na jednotlivé žáky.

Hodnotící kritéria:

- ◆ podmínky činnosti,
- ◆ organizace činnosti,
- ◆ zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví,
- ◆ činnost vychovatelky,
- ◆ jednání se žáky,
- ◆ způsob komunikace,
- ◆ navozování tvůrčí atmosféry,
- ◆ pestrost volených činností,
- ◆ zvládání tzv. režimových momentů - přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti, hygienické návyky žáků apod.),
- ◆ personální stav ŠD a úroveň dalšího vzdělávání vychovatelek,
- ◆ funkčnost závěrečného hodnocení činností.

Hodnocení:

- ◆ hospitační činnost, jedenkrát ročně ve výroční zprávě a vlastním hodnocení školy.

8. Vnitřní řád školní družiny

Základní škola O. Březiny Počátky, okres Pelhřimov, příspěvková organizace
se sídlem Komenského sady 387, Počátky 394 64

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY

část: 4. VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Č. j.:	ZŠ Poč.185/2017
Vypracoval:	N. Bouzková, vedoucí vychovatelka
Schválil:	J. Blažíček, ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne	11. 9. 2017
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	11. 9. 2017
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	11. 9. 2017
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Obecná ustanovení

Vnitřní řád školní družiny je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Seznámení rodičů s tímto řádem provedou vychovatelky ŠD při zápisu dětí do ŠD.

Školní družina se ve své činnosti řídí vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která jí odlišují od školního vyučování. Rozvrh činností je sestaven tak, aby vyhovoval požadavkům duševní hygieny – střídání klidných a pohybově náročných činností, práce a odpočinku. Režim musí vytvářet dobré podmínky pro uskutečňování výchovných záměrů pedagogů. Přitom je nezbytné, aby vyhovoval i potřebám a zájmům dětí a respektoval jejich věkové zvláštnosti.

Ve ŠD se uskutečňují činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové, sebeobslužné, společensky prospěšné a probíhá příprava na vyučování.

Činnost ŠD je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy.

Organizace činnosti

Provozní doba školní družiny

6,00 hod. - 7,45 hod. (ranní provoz)
11,30 hod. - 16,05 hod. (odpolední provoz)

Ukončení provozu ŠD se zvolí podle místních podmínek a požadavků ze strany rodičů. Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči vychovatelka telefonicky informuje rodiče žáka, nebo osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD.

Činnost školní družiny probíhá v učebnách č. 21, č. 18 a č. 23.

Oddělení se naplňují do počtu 30 účastníků při běžné činnosti v místnostech ŠD a vycházkách po běžných trasách v okolí školy s běžným dopravním provozem.

Do ŠD přicházejí žáci po skončení vyučování pod vedením učitelek. Pokud ostatní třídy končí později, předá děti vychovatelce do ŠD učitelka, která vyučovala poslední hodinu.

Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činností schvaluje ředitel školy.

Před každými prázdninami jsou žáci ŠD s dostatečným předstihem informováni o provozu ve ŠD (webové stránky školy www.zspocatky.cz a na informační nástěnce určené pro rodiče). V případě zájmu se žáci přihlašují u vedoucí vychovatelky osobně, nebo prostřednictvím e-mailové adresy nadezda.bouzkova@zspocatky.cz. Provoz ŠD o prázdninách není zajištěn, pokud je počet přihlášených žáků nižší než 10. O výsledku je vždy informován zřizovatel a vedení školy.

Nárok na provoz ŠD (docházku) o prázdninách mají:

- děti, které jsou přihlášení k pravidelné docházce do ŠD od začátku školního roku (navštěvují ŠD celý týden : pondělí – pátek, ráno – odpoledne)
- děti, které v průběhu školního roku přestoupí na naši ZŠ z jiné školy a jsou přihlášeny k pravidelné docházce do ŠD.

Při docházce do ŠD o prázdninách si obědy ve ŠJ zajistí každý účastník sám.

Školní družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování formou činností:

- a) odpočinková – má odstranit únavu. Zařazuje se nejčastěji po obědě, ale i ráno pro žáky, kteří brzo vstávají. Jde o četbu, klidové hry a klidné zájmové činnosti.
- b) rekreační – slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- c) zájmová – rozvíjí osobnost žáka, umožňuje seberealizaci, rozvoj pohybových dovedností (Vv, Pč, Tv aj.).
- d) příprava na vyučování – není povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, vychovatelka žákům neopravuje) nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her, ověřování a upevňování poznatků při vycházkách a dalších činnostech.
- e) příležitostná – cca 2x ročně
- f) Získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

Ve ŠD se vede tato dokumentace:

- a) evidence přijatých dětí (zápisové listy pro pravidelnou docházku do ŠD, jejichž součástí je sdělení rodičů o rozsahu docházky a způsobu odchodu dítěte)
- b) třídní knihy jednotlivých oddělení, docházkový sešit
- c) celoroční plán činnosti
- d) vnitřní řád ŠD, rozvrh činnosti
- e) kniha úrazů

Ve ŠD je určena jako vedoucí zaměstnanec vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírá poplatky, předává informace rodičům.

Úplata za ŠD činí 120,- Kč měsíčně. Poplatek je splatný půlročně: 600,- Kč v září a 600,- Kč v únoru. Lze zaplatit i jednorázově 1 200,- Kč v září.

Pokud není kapacita ŠD zcela naplněná, lze k docházce do ŠD přijmout i žáky přihlášené do ranní družiny za poloviční poplatek 60 Kč,- měsíčně. Hrazen je stejným způsobem – půlročně či celoročně.

Platí se vždy do 15. dne v měsíci a to bez ohledu na počet dnů, v nichž dítě bude do ŠD docházet.

Pokud bude dítě dlouhodobě nemocné, poplatek je vám vrácen pouze v případě, že ho ze ŠD řádně písemně odhlásíte. Jestliže je v kalendářním měsíci státem omezen, nebo přerušen provoz ŠD po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkovi poměrně sníží a vzniklé přeplatky jsou vráceny. Platby přijímá vedoucí vychovatelka v hotovosti buď od rodičů, nebo samotných žáků ŠD (o zaplacení vydává pokladní stvrzenky). Pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti s rozpočtářkou školy.

Přihlašování a odhlašování žáků ŠD:

- ◆ Ve školní družině je určena ředitelkou školy vedoucí vychovatelka, jako vedoucí pracovník, který řídí a kontroluje práci podřízených zaměstnanců. Zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.
- ◆ Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí rodičů žáka.
- ◆ O zařazení dětí do školní družiny na základě daných kritérií o přijetí rozhoduje ředitelka školy ve spolupráci s vedoucí vychovatelkou. Pokud se bude dítě nevhodně chovat ve ŠD, (agresivní chování – slovní nebo fyzické útoky směřující na další děti, nebo sexuální obtěžování, opakované neuposlechnutí příkazů vychovatelek, které se budou konzultovat s rodiči) bude z docházky do ŠD vyloučeno.
- ◆ Pro starší a dojíždějící děti nepřijaté do ŠD bude zajištěn každodenní dozor z řad pedagogů v učebně č. 17 od 7.00 hodin.
- ◆ Termín odevzdání přihlášek vychovatelkám ve ŠD je do 7. 9. příslušného školního roku!
- ◆ Při zápisu do školní družiny jsou zákonní zástupci žáka prokazatelně seznámeni s Řádem školní družiny a s touto směrnicí.

- ◆ Rodiče jsou povinni pro přihlášení dítěte k docházce do školní družiny odevzdat vyplněný Zápisní lístek z obou stran. Bez vyplněných odchodů dítěte na zadní straně Zápisního lístku není možné dítě z docházky uvolnit.
- ◆ **Děti budou do ŠD přijímány podle těchto kritérií:**
 - žáci 1. tříd (bez dalších rozhodujících kritérií pro přijetí dítěte do ŠD, pouze za předpokladu odevzdané přihlášky v řádném termínu)
 - žáci 2. tříd, žáci 3. tříd, - vždy mají přednost děti z nižších ročníků (2. třída, poté 3. třída) + upřednostněni jsou:
 - * děti, které do ZŠ dojíždějí
 - * navštěvují ŠD celý týden (pondělí – pátek, ráno – odpoledne)
 - * děti rodičů, kteří docházejí do zaměstnání
 - žáci 4. třídy – vždy mají přednost:
 - * děti, které do ZŠ dojíždějí
 - * navštěvují ŠD celý týden (pondělí – pátek, ráno – odpoledne)
 - * děti rodičů, kteří docházejí do zaměstnání
 - žáci 5. třídy do zaplnění kapacity ŠD – vždy mají přednost:
 - * děti, které do ZŠ dojíždějí
 - * navštěvují ŠD celý týden (pondělí – pátek, ráno – odpoledne)
 - * děti rodičů, kteří docházejí do zaměstnání
- ◆ Bude-li naplněna kapacita ŠD dle těchto kritérií, nelze přijmout další děti k docházce do ŠD.
- ◆ Pokud bude počet přihlášených dětí k docházce do ŠD v řádném termínu přesahující její kapacitu, budou rodiče dětí, které nebudou k docházce do ŠD přijaty, písemně vyrozuměni.
- ◆ Při písemném odhlášení dítěte z docházky do ŠD budou přijaty další děti na základě písemné žádosti rodičů k docházce do ŠD. Rozhodující bude termín žádosti.
- ◆ Rodiče jsou povinni hlásit změny v docházce dětí do školní družiny a vyplnit tuto skutečnost na Zápisní lístek, který je uložen v příslušném oddělení. Taktéž musí nahlásit docházku svých dětí do mimoškolních zájmových kroužků. **Rodiče přebírají zodpovědnost za své dítě od odchodu dítěte na zájmový kroužek až po dobu jeho návratu do školní družiny.**
- ◆ **Omluvu** nepřítomnosti žáka ve ŠD, odchylky od docházky uvedené na zápisovém lístku, pokud má dítě odejít s jinou osobou, než je obvyklé, sdělí rodiče **písemně**.

Práva a povinnosti rodičů:

- ◆ Mají právo informovat se na chování a prospěch svého dítěte.
- ◆ Mají právo vznášet připomínky a podněty k práci školy a vychovatelek u vedoucí vychovatelky, nebo u ředitele školy.
- ◆ Mají právo své dítě písemně odhlásit z docházky do ŠD.
- ◆ V zájmu bezpečnosti dítěte jsou rodiče povinni hlásit jakoukoli změnu v docházce do ŠD, taktéž jakoukoliv změnu zdravotního stavu dítěte.
- ◆ Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka. Odchod žáka před stanovenou dobou je možný pouze na základě písemné omluvy rodičů.

Práva a povinnosti žáků:

- ◆ Řádně docházet do zařízení školní družiny.
- ◆ Dodržovat vnitřní řád školní družiny, pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byly seznámeny.
- ◆ Plnit pokyny pedagogických pracovníků školy a školní družiny vydané v souladu s právními předpisy nebo vnitřním řádem školní družiny.
- ◆ Odchod žáka ze ŠD (do šatny, na WC) vždy oznámí pedagogickému pracovníkovi.
- ◆ Žáci zařazení do ŠD mají právo účastnit se výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcí zajišťovaných ŠD.
- ◆ Žák má právo na zabezpečení přístupu k informacím, zejména k takovým, které podporují jeho duchovní, morální a sociální rozvoj. Má právo na ochranu před informacemi, které škodí jeho morálnímu vývoji a nevhodně ovlivňují jeho morálku.
- ◆ Žák má právo na vyjádření vlastního názoru ve všech věcech, které se ho týkají. Svůj názor musí vyjadřovat přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti a dobrého občanského soužití. Jeho názorům musí být dána náležitá váha.
- ◆ Žák má právo na klidnou, pohodovou a přátelskou atmosféru.
- ◆ Žák má právo na svobodnou účast v řízených zájmových činnostech. Na odpočinek, hru a oddechové činnosti odpovídající jejich věku.
- ◆ Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, proti zásahům do soukromého života a poškozování pověsti a cti.
- ◆ Informovat školní družinu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží nebo jiných závažných skutečnostech, které by měly vliv na průběh vzdělávacích činností ŠD.
- ◆ Dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem.
- ◆ Oznamovat školní družině údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a další údaje, které jsou podstatné pro průběh činností nebo bezpečnosti žáka a změny v těchto údajích.
- ◆ Žák se ve školní družině se chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje řád školy. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.
- ◆ Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná v rozsahu docházky uvedené v zápisním lístku. Odhlásit ho mohou zákonní zástupci k prvnímu dni následujícího měsíce.
- ◆ Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti.
- ◆ Žák udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením. Při úmyslném poškození her, hraček je na rodičích požadována oprava, případně zakoupení nové.

- ◆ Žák nenosí do školní družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Za cenné předměty jako šperky a mobilní telefony si každý žák ručí sám. Na pokyn vychovatelky mohou po stanovenou dobu tyto předměty předat do úschovy a vychovatelka zajistí jejich bezpečnost.
- ◆ Je povinen ohlásit každý úraz pedagogickému pracovníkovi. V případě úrazu zajistí vychovatelka první pomoc žákovi, u vážného poranění lékařské ošetření. Oznámí úraz zákonnému zástupci žáka, zapíše úraz do knihy úrazů a vyplní záznam o úrazu.
- ◆ Před ukončením činnosti družiny žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí budovu bez vědomí vychovatelek.
- ◆ Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí:

- ◆ Všichni žáci se chovají při pobytu ve školní družině i mimo školní družinu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Žákům není dovoleno v době mimo činnost zdržovat se v prostorách školní družiny, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou.
- ◆ Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní družině nebo mimo školní družinu při akci pořádané školní družinou žáci hlásí ihned vychovatelce nebo pedagogickému dozoru.
- ◆ Vychovatelky školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede vychovatelka záznam do třídní knihy.
- ◆ Všichni zaměstnanci školní družiny jsou povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí a žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- ◆ Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob nebo jiné závady technického rázu nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žakovské knížce tyto údaje: adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, adresu a jméno ošetřujícího lékaře.
- ◆ Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.
- ◆ Pedagogičtí a provozní zaměstnanci školní družiny nesmí žáky v době dané rozvrhem činnosti ŠD bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotné posílat k lékaři atd. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem činnosti školní družiny.

- ◆ Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje školní družina vždy jedním zaměstnancem – pedagogickým pracovníkem.
- ◆ Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásí bez zbytečného odkladu.
- ◆ Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna,...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.

Závěrečné ustanovení:

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec - vedoucí vychovatelka školní družiny.
2. Zrušuje se předchozí znění této směrnice. Uložení směrnice v archivu školy se řídí skartačním řádem školy.
3. Řád školní družiny nabývá platnosti dnem podpisu ředitelem školy a zveřejněním.
4. Řád školní družiny nabývá účinnosti dnem:

V Počátkách dne: 11.9. 2017

Bc. Bouzková Naděžda
vedoucí vychovatelka

Mgr. Jaroslav Blažíček
ředitel ZŠ

Dodatek č.1 k Organizačnímu řádu – Vnitřní řád školní družiny č .4

S platností od 1.9.2022 se mění Úplata za ŠD takto:

Úplata za ŠD činí 120,- Kč měsíčně. Poplatek je splatný půlročně: 600,- Kč v září a 600,- Kč v únoru. Lze zaplatit i jednorázově 1 200,- Kč v září.

Pokud není kapacita ŠD zcela naplněná, lze k docházce do ŠD přijmout i žáky přihlášené pouze do ranní družiny za poloviční poplatek 60 Kč,- měsíčně. Hrazen je stejným způsobem – půlročně či celoročně.

Platí se vždy do 15. dne v měsíci a to bez ohledu na počet dnů, v nichž dítě bude do ŠD docházet.

Pokud bude dlouhodobě nemocné, poplatek je vám vrácen pouze v případě, že ho ze ŠD řádně písemně odhlásíte. Jestliže je v kalendářním měsíci státem omezen, nebo přerušen provoz ŠD po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkovi poměrně sníží. Platby přijímá vedoucí vychovatelka v hotovosti buď od rodičů, nebo samotných žáků ŠD (o zaplacení vydává pokladní stvrzenky). Pravidelně kontroluje placení úhrady v součinnosti s rozpočtářkou školy.

V Počátkách 10.6.2022

Mgr.Jaroslav Blažíček
ředitel školy

Bc.Naděžda Bouzková
vedoucí vychovatelka ŠD

Přílohy

Vzdělávací oblast :

Dítě a příroda

Vyučovací předmět :

Školní družina

Ročník :

I.- III. Oddělení

Školní družina

I.- III.
Oddělení

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none">• dítě se seznamuje s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé i neživé• rozlišuje znaky a zvláštnosti ročních období <p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none">• dítě získává a upevňuje pozitivní vztah k přírodě• rozlišuje kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	<p>Rozmanitosti přírody</p> <ul style="list-style-type: none">• pobyty v přírodě• vyprávění, společná četba, soutěže, hádanky, výtvarná činnost, pracovní činnost• prohlížení knih a časopisů, videa• využití přírodnin ve výtvarných a pracovních činnostech• poznávání stromů a rostlin• sledování počasí• soutěže, hry, besedy <p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none">• pobyty v přírodě• hry, soutěže• výtvarná činnost, pracovní činnost• třídění odpadu	<p>EMV Environmentální výchova</p>

Vzdělávací oblast :
 Vyučovací předmět :
 Ročník :

Dítě a společnost
Školní družina
I. - III. Oddělení

Školní družina I. - III.
 Oddělení

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Umění a kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí a prohlubuje estetické cítění, představivost a fantazii • získává kladný vztah k umění a kultuře • rozvíjí smysl pro rytmus a prostorové cítění • zvládá jednohlasý zpěv • pečlivě vyslovuje a správně se vyjadřuje <p>Mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává vhodné a nevhodné chování • utváří kladné vztahy k dospělým a dětem • posiluje a obohacuje vzájemnou komunikaci • chápe význam a podstatu tolerance, empatie a vzájemné úcty • osvojuje si základy slušného chování • osvojuje si základy společenského chování 	<p>Umění a kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • malování, kreslení, modelování • výroba z různých materiálů • výtvarné soutěže • výzdoba ŠD • poslechy dětských písní • zpívání a tancování pro radost • společenské hry • jazykolamy <p>Mezilidské vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • každodenní výchovné působení na děti • pozdrav, stolování • komunikace slovní i mimoslovní • naslouchání druhému • vyprávění vlastních zážitků • kolektivní hry 	<p>OSV Osobnostní sociální výchova</p> <p>VDO Výchova demokratického člověka</p> <p>MKV Multikulturní výchova</p>

Vzdělávací oblast :
 Vyučovací předmět :
 Ročník :

Dítě a svět
Školní družina
I. - III. Oddělení

Školní družina I. - III.
 Oddělení

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Místo, kde žijí</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se bezpečně ve známém prostředí (v budově ZŠ a v blízkém okolí) • zvládat cestu do školy a cestu ze školy domů • znát důležité budovy a služby ve městě a jejich význam • osvojovat si pravidla silničního provozu • uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může dítě ve svém okolí setkat • získat povědomí, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc • všimnout si změn a dění v nejbližším okolí <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznává historie a tradice města, regionu a státu • dodržuje a plánuje si pravidelný režim dne • využívá účelně svůj volný čas • vytváří návyky na účelnou přípravu na vyučování a vyplňování volného času 	<p>Místo, kde žijí</p> <ul style="list-style-type: none"> • vycházky do okolí školy • výtvarná činnost • četba s ponaučením <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech dětských písní • hry • pravidelnost a rytmus činností v ŠD • výtvarná činnost, pracovní činnost 	<p>MV Mediální výchova</p> <p>VEGS Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p> <p>MKV Multikulturní výchova</p> <p>VDO Výchova demokratického občana</p>

Vzdělávací oblast :
Vyučovací předmět :
Ročník :

Dítě a zdraví
Školní družina
I. - III. Oddělení

Školní družina I. - III.
Oddělení

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none">• dítě zvládá základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci• zvládá sladit pohyb s rytmem a hudbou• zvládá jemnou motoriku• zachází s grafickým a výtvarným materiálem• ovládá koordinaci ruky a oka• zvládá sebeobsahu• uplatňuje základní hygienické návyky• dokáže poskytnout pomoc podle svých možností nebo o ni požádá• ví, co je záchranný integrovaný systém• pamatuje si důležitá telefonní čísla• dokáže přivolat pomoc• rozvíjí a posiluje svou tělesnou zdatnost a pohybové dovednosti• osvojuje si a používá sportovní chování, fair-play• spolupracuje ve skupině• respektuje názory druhých	<ul style="list-style-type: none">• průběžná péče o osobní hygienu• úklid her, hraček a pomůcek, se kterými dítě pracuje• péče o své i půjčené věci• četba pohádek a příběhů s ponaučením• pohyb na hřišti• kolektivní sportovní hry• soutěže v družstvech	OSV Osobnostní sociální výchova (sociální a osobnostní rozvoj) EV Environmentální výchova MV Mediální výchova